

Leto I.

V Ljubljani, dne 24. marca 1934

Štev. 4.

Naš temelj je — zdrav narod!

Najboljši odgovor na vse klevete in nasilne metode naših nasprotnikov bodo naše vzorne organizacije Jugoslovanske narodne stranke prav v vseh krajih naše velike domovine

Vse naše delo mora biti globoko zasidrano v najširših plasteh vsega naroda! — to je bilo naše načelo, ko smo ustanovili JUGOSLOVANSKO NARODNO STRANKO in ko smo se s svojim odločnim, izklesanim programom predstavili javnosti. Da smo krenili po pravi poti, kakor jo je želela vsa naša domovina, ves narod od Vardarja do Triglava, nam je več, kakor zadostno priznanje in jamstvo velikanski odziv, na katerega smo naleteli v vseh krajih Jugoslavije. Z vseh strani nam naravnost dežujejo vzpodbudljiva pisma in druga odkrita, glasna priznanja, članske vrste v naši stranki pa se vedno bolj zgoščujejo in množe. Iz vseh krajev, še tako oddaljenih od naših kulturnih, prometnih in gospodarskih središč, prihajajo vedno pogostejše iskreni klici in prošnje po ustanavljanju krajevnih organizacij JUGOSLOVANSKE NARODNE STRANKE.

Zdrave korenine mladega, čvrstega drevesa so se mogočno razrasle in prijele v zdravih, plodnih tleh našega naroda. Narod sam nam je izrekel, odkrito in brez strahu, polno legitimacijo za naš obstoj, za naše pošteno, veliko, skupno delo in borbo.

Potrebna nam je bila po zakonitem priznanju stranke s strani oblasti ter po še vzpodbudnejšem sprejemu in potrditvi s strani naroda samega pisana beseda, ki naj bo zvest posredovalec med vsemi nami, ki stojimo neomažno na programu JUGOSLOVANSKE NARODNE STRANKE, ki naj bo pa tudi neustrašen glasnik vseh narodnih potreb, zahtev in želja ter mogočen svetilnik sredi razburkanega političnega morja, ki naj kaže s svojimi žarki pravo pot v varno pristanišče narodnega napredka, zadovoljstva in splošnega blagostanja. Iz te potrebe in iz tega stremljenja se je rodila »EDINOST«, ki je že s prvimi svojimi številkami opravičila vse pričakovanje, ki se je stavilo na njo.

Tiskana beseda pa nam ni potrebna le za širjenje ideje JUGOSLOVANSKE NARODNE STRANKE in njenega pokreta, temveč mora biti tudi javna tribuna, na kateri naj se in se tudi morajo objektivno iznašati vse krivice in težave naroda, katerih rešitev je prav na podlagi zakonov nujno potrebna in neodložljiva. Iz izkušnj bližnje preteklosti nam je dobro znano, da so se mnogi grehi in nepopravljive napake na narodov račun dogajali zgolj zato, ker narod ni imel na razpolago objektivnega javnega glasila, v katerem bi lahko ob pravem času opozarjal vse odgovorne in pristojne činitele na vsa svoja aktualna, pereča vprašanja in obenem z objektivno kritiko tudi pokazal pravi način, kako se morajo taka vprašanja reševati, da bodo koristna narodni in državni skupnosti.

Tretjič pa nam je bil lasten tisk potreben tudi v moško, odločno obrambo pred nasprotniki, ki nikakor nočejo razumeti veličine in neizmerne odgovornosti sedanjega časa in ki hočejo tudi z najtemnejšimi, najpodlejšimi metodami zavirati delo vseh onih narodnih borcev, ki korakajo k začetnim ciljem brez bojzani in brez skrivanja po temnih, nezdravih in podzemskih političnih kanalih, zavedajoč se v dno duše, da more samo odkrita, dosledna, predvsem pa dostojna in poštena borba doseči in roditi ono zmago, kakršna je potrebna za ozdravljenje sedanjih bolnih razmer in za dosego onih svetlih ciljev, ki so nesporni prav pri vseh poštenih, pravih in zvestih sinovih naše lepe, velike in ponosne domovine.

Prav ta naša tiskana beseda nam je izvrstna, zvesta pomočnica na naši zmagoslavni poti med dobro, nepokvarjeno in pošteno čuteče ljudstvo, ki ima pač mnogo skromnejše želje in zahteve, kakor pa so v resnici njegove, z ustavo in zakoni zajamčene pravice. S to našo besedo se postavljajo mogočni, zdravi temelji ogromni, vsedrjavni stavbi JUGOSLOVANSKE NARODNE STRANKE, pod katere zavetniškim plaščem bo našel svoje mesto sleherni oni, ki ljubi to našo lepo, z dragoceno krvjo pridobljeno domovino, vsak oni, ki hrepeni po neskaljenem viru najčistejše poštenosti, odkritosrčnosti in medsebojne bratovske ljubezni med vsemi pravimi sinovi te junaške domovine.

Obračamo se na vse naše mnogoštevilne člane, prijatelje in somišljenike, obračamo pa se tudi na vse one, ki zaenkrat še stojijo negibni ob strani in iz kateregakoli vzroka nočejo ali se ne upajo pridružiti nam na našem borbenem pohodu za zmago enakosti, pravičnosti in poštenosti, da s svojimi pridnimi rokami veselo primejo za delo pri ustanavljanju krajevnih organizacij JUGOSLOVANSKE NARODNE STRANKE.

Že v bližnji bodočnosti nas čakajo še mnogo važnejši trenotki, kakor jih preživljamo sedaj. Ta čas bo zahteval od nas polno pripravljenost, vrste bodo morale biti strnjene kot mogočen jeklen zid in najostrejšje, najzanesljivejše naše orožje bodo ravno naše disciplinirane, neomahljive in vzorne organizacije. Prvi kader naših vrlih borcev v dravski banovini je pridno na delu in za njim so že mnogoštevilni lepi, zavidljivi uspehi kljub temu, da to delo ni lahko in da mora sleherni med njimi postaviti v borbo polnega moža-borca.

Dajte narodu, kar je njegovega...

Vsak naš človek ima v Jugoslaviji vso pravico do poštenega življenja in zato ne smejo več ena usta odjedati kruha deseterim drugim, lačnim in potrebnim!

V dobi, ki nam je usojena, življenje ni lahko in ves silni, skrajni boj za eksistenco, za najosnovnejšo pravico dihanja in nehanja, je dovoljen le ljudem močnih živcev, trdne volje in brezobzirne doslednosti. Slabiči, ki jim to trpko življenje ni izkvalo jeklene hrbenice in kakor železne traverze trdnih ramen, klonejo že pred malenkostnim pišem težke sodobnosti in si ne upajo, često pa tudi ne morejo, pogledati v vihar z očesom, bistrim in vse prodirljivim, brez senčnikov, barvanih stekel in zaščitnih očal. Današnje življenje zahteva in izziva na plan res le junake, žive in ne pravljicne.

Življenje bi izgubljalo svoj pravi značaj in smoter, če bi potekalo in se razblinjalo v mehkužnosti in v brezdelnem izobilju ter razvajenosti. Trdega dela, pa tudi trpljenja je treba, da ga delata sladko in dobro ter da ne usahne človeško hrepenenje po njem. Resničnosti vsega tega se naš narod temeljito zaveda in ga zato razumeva z onim, zdravim in jasnim mišljenjem, kakor mu ga velevata nepokvarjena narava in pristno, neačičkano človeško dostojanstvo.

Kakor vedno doslej, pa še nikoli tako močno, so se na čvrstem, zdravem narodnem telesu pojavile skeleče, pekoče garje raznih »nacionalnih«
zajedavcev, izkoriščevalcev in nepoštenih izrodov zdrave jugoslovanske krvi. Niso bile najtežje, najbolejšje one žrtve stotisočev junaških sinov naše velike Jugoslavije, ki so padli v svetovni moriji za osvobodjenje in ujedinenje, ki so položili svoja mlada, zdrava in moči prekipevaljoča življenja na žrtvenik našega odrešenja, naših lepših, boljših dni.

Zal moramo gledati v nizu žalostnih posledic svetovne vojne tudi različna druga zla, ki jih prej nismo bili vajeni in o katerih skoraj da nismo niti slišali.

V dneh pomanjkanja in splošnega zrtvovanja so rasli, gosto kakor gobe po dežju, nekje iz temine življenjskih globočin ljudje, ki so zatajili in odvrgli s sebe vse, kar bi se še moglo prispodobiti in pristojati človeku, ustvarjenem po

svoji in božji podobi. Gnusna doba vojnega dobičkarstva, narodnega izdajalstva in bratomorne konjunkturščine je imela takrat svojo bogato setev in še bogatejšo žetev hkrati. Narod je stiskal svoje pošteno, razočarano in neobgljeno srce v nemi, pa kljub temu zgovorni boli, z njegovih ust, zgrizenih z ostrimi zobmi najglobljeja spoznanja, ponižanja, krivičnosti in razžaljenja, pa je vpila neutišljiva obtožba vseli krivcev, divji krik proste narure, po svobodi, pravici in zadoščenju.

Dočakali smo zlato solnce jugoslovanske svobode in ujedinenja, ker smo vedeli, da mora priti po krvavem viharju in črni noči tisočletnega suženjstva.

Naša globoka, trdna vera v dan vstajanja se je izpolnila.

Iskrena radost, pijana omamljenost svobodnega naroda sta marsikaj prepustili odpuščanju in pozabljenju. Tudi v tem velikem zgodovinskem trenutku smo ostali zvesti svoji tradicionalni slovanski širokogrudnosti, svoji usodni večtisočletni napaki. Prijeli smo zopet za svoje delovno orodje, pa nismo prereševali svojih vrst in nismo trezno ocenjevali onih, ki smo jih posajali na svoj voz, v katerega smo se navdušeno vpregli. Narodno pozabljenje in odpuščanje je slavilo svoj veliki, nepremišljeni pir.

Mnogo zla smo privlekli v svoje novo življenje v mladi Jugoslaviji. Greh za to nosi na sebi narod sam, ki mora danes pod živimi, neizbrisnimi dokazi na lastni koži to tudi odkrito, čeprav z najglobljim obžalovanjem priznavati. Vsi ostali krivci, ki jih je dobri, vsakomur verujoči preprosti narod gojil kot gade na svojih prsih, bodo morali prej ali slej polagati točne račune o svojih grehah, ker pravici mora biti po vseh obstoječih zakonih zadoščeno.

Mimo vabljive, pa tem bolj odvratne korupcije, ki je okužila marsikoga med »najčistejšimi«, so nedvomno izredno nevarna, umazana rana na našem narodnem telesu brezvestni izkoriščevalci skupne dobrobiti — dva, tri in celo še večkratni zaslužkarji. V

Naša skupna dolžnost je, da sestavimo take naše vrste in take organizacije, ki bodo burnega sodobnega življenja in odločne, brezobzirne borbe res zmožne, ki bodo sezidane res le na zdravih, nezrušljivih temeljih. Vse, kar se steka pod neomadeževani prapor JUGOSLOVANSKE NARODNE STRANKE, mora biti prekaljeno v ognju najčistejše poštenosti, odkritosti, zvestobe in vztrajnosti. In zato, da bodo naše vrste res take, kakršne bo zahtevala od nas borba za svete narodne pravice in državne potrebe, se nemudoma oprimate organizatornega dela, pridobivajte nove dobre člane in širite veliko idejo velike JUGOSLOVANSKE NARODNE STRANKE prav med vsemi brati in sestrami jugoslovanske krvi.

Od nikogar se več ne dajte strašiti in terorizirati, ker današnja resna doba zahteva le močne, odkrite in neustrašne borce, res prave može na svojem mestu. To mesto pa je le v JUGOSLOVANSKI NARODNI STRANKI!

Zato vsi v njene vrste, da bomo čimprej dosegli zmago in postavljeni cilj!

naši borbi proti vsemu nezdravemu in nepoštenemu v našem javnem in političnem življenju bomo morali posvetiti vso svojo pozornost v prvi vrsti tem zajedavcem in krvososom, ki delujejo tiho in z najpoštenejšim obličjem v splošno škodo in ki so največji krivci, da toliko tisočev najzvestejših državljanov in najboljših sinov naše domovine ne more zagrizniti niti v skromen košček prepotrebne vsakdanjega kruha.

Težko bo to delo in marsikje bo naletelo na bolesten odmev ter odpor. Prepričani pa smo, da bo narod lažje, z zadoščenjem in s polno zavestjo pravice poslušal te pojemajoče vzdihne svojih pijavk in brezvestnih izkoriščevalcev, kakor pa poslušal pozni klic svoje vesti in trpke tožbe stotisočih delovnih Jugoslovancev ter še obupnejše, srce trgajoče prošnje po kruhu naših najmlajših, naših otrok, ki so seme in kri naše — bodočnosti.

Pisani in nepisani zakoni naroda ne poznajo in ne bodo nikdar priznavali enim ustom pravice, da bi odjedala v svoji nenasitnosti in brezobzirni pohlepnosti kruh deseterim drugim lačnim ustom rodinih bratov. S temi izprijenci sodobne človeške družbe je treba temeljito in dokončno pomesti. Iztrebimo iz svoje srede osat in plevel, ki sta se bohotno razrasla iz nezdravih, prvih povojnih razmer!

Ni skoraj dneva, da ne bi javnosti osupnila in razburila nova vest o različnih razkritjih korupcije in mnogokratnega zaslužkarstva v tem ali onem stanu. Samo gorvorjenje in obsojanje teh izvržkov poštene človeške družbe nam ne bo pomagalo kvišku, k splošnemu ozdravljenju. Te garje in strupene tvore na narodnem telesu je treba zdraviti radikalneje, učinkovitejše in z odstranitvijo vsake možnosti, da se še kdajkoli povrnejo in ponove. Operacijski nož stroge pravičnosti in temljitega ozdravljenja bo treba zasedati globoko v meso, ne oziraje se na bolečine in proteste, ki so pri takih operacijah neizogibni. Delati bomo morali brez vsake obzirnosti in umetnega uspavanja, brez kloroformiranja in brez vsakih »lokalnih anestetikov«.

Do sem in niti stopinje dalje! — je naš klic, klic naše notranjosti, klic našega orožja v bodoči borbi za pravičnost, poštenje in narodno blagostanje. In ker globoko, trdno verujemo v pravičnost in zakone, v našo močno, lepo domovino in skupno boljšo bodočnost, v potrebo in nujnost naše borbe, zahtevamo:

Vsak sin naše bogate, lepe domovine mora imeti svoj obilen kos poštenega kruha, ker mu gre po pravici, ki je nihče ne more spremeniti, odrekati ali zanikati! Dokler ne bo sit sleherni naš človek, ne smejo ena usta jesti kruha deseterih drugih, najmanj pa smejo biti to usta tužcev in neprijateljev našega rodu!

Do poštenega, dostojnega življenja imajo prvenstveno pravico v Jugoslaviji le njeni zvesti, delavni in pošteni državljanji!

ZADUŠITE KORUPCIJO,
DA NE ZADUŠI ONA NARODA!

Iz našega pokreta

MURSKA SOBOTA.

V našem okraju je precejšnje zanimanje za Jugoslovansko narodno stranko, katere voditelji — nar. poslanci tako krepko nastopajo v parlamentu. Dan za dnem se množe novi priglaseci k stranki in kmalu nas bo stalo lepo število pod zastavo Jugoslovanske narodne stranke. Odziv, ki ga je našla Jugoslovanska narodna stranka v našem okraju, ki šteje nad 60.000 prebivalcev, naj vas potrjuje v zavesti, da ste na pravi poti in da boste med tukajšnjim ljudstvom uživali vso podporo v bodoči skupni borbi. Zagotavljamo vam popoln uspeh, ker so se ljudje z vsem srcem oprijeli programa Jugoslovanske narodne stranke. Z izvajanjem tega poštenega programa boste rešili narod iz sedanjega težkega položaja in ga popeljali na pot boljše bodočnosti. O razmerah v naših krajih vam bom poročal še mnogo natančneje in se boste kar čudili, kako se izrabljata ljudska dobrota in zaupljivost s strani nekaterih ljudi. Sedanje prekmurske razmere bi bile poučne za marsikoga in je zato potrebno, da jih pristojni činitelji, kakor tudi vsa naša javnost spoznata v popolnoma objektivni luči. Prosimo vas, da nam takoj dostavite vse potrebno gradivo za ustanovitev in razširjenje stranke. F. B. — L. Š.

DORNAVA PRI PTUJU.

Sprejmite naslednje vrstice v prisrčen pozdrav Jugoslovanski narodni stranki s Ptujkega polja. Težki in dolgotrajni so bili dnevi čakanja. Pričakovali smo, da se bo parlamentarno in politično življenje z novo ustavo v septembru leta 1931. samo ob sebi normaliziralo in steklo po svoji pravilni strugi. določeni in zajamčeni v ustavi sami. Toda v svoji poštenosti nisimo računali z ljudmi, ki so predvsem lakomni časti in oblasti in katerim se moramo predvsem zahvaliti za položaj, v katerem sedaj živimo. Današnje razmere nas spominjajo na čase Bachovih huzarjev. Bili so to res nezavidni časi. Ko je v južnih pokrajih naše domovine Jugoslovanska narodna stranka s svojim neustrašenim, odločnim nastopom dvigala pogum in hrabrila srca narodnih množic, smo pri nas še vedno trpeli in obupovali pod pezo političnih metod raznih samozancev in njihovih trabantov, ki jih narod ne mara. Zato nam s suho besedo skoraj ni mogoče povedati, s kakšnim iskrenim veseljem smo v našem kraju sprejeli Jugoslovansko narodno stranko in pa »Edinost«. Strankinega programa so se naša srca oprijela kot nekakega evangelija, za čigar uresničenje smo pripravljani delati in trpeti s trdno vero v končni uspeh. Zato nam bodite že ob svojem prvem koraku pozdravljeni vsi, ki ste glasniki in pionirji boljše bodočnosti. Vabimo vas, da prihitate k nam na plodno Ptujsko polje, da na njem razvijemo ponosni prapor Jugoslovanske narodne stranke, prapor svobode in enakosti vseh jugoslovanskih državljanov. Na teh zgodovinskih jugoslovanskih tleh hočemo razviti zastavo resničnega jugoslovanstva in narodnih pravic ter zgraditi mogočne temelje naše silne narodne organizacije. Vabimo vas od srca, ker je ves narod željan poštene in odkrite besede. Narod hoče poštene borbe za svoje poštene ideale. Pridite, da ramo ob rami v nepremagljivih vrstah pod zastavo Jugoslovanske narodne stranke pričnemo borbo proti vsem narodnim izkoriščevalcem in političnim hipokritom v do-

brobit naroda in države. Pogumno naprej v pošteno borbo!

Sedaj pa še kratko sliko iz občinske proračunske razprave. V navzočnosti skoraj vsega občinskega odbora, manjkala sta le dva odbornika, se je v nedeljo 11. t. m. razpravljalo proračun občine Dornave za proračunsko l. 1934/35. Po returni debati so se odborniki brez vsake stvarne rešitve med splošnim prepirom razšli. Debata je bila zelo ostra zlasti z ozirom na predlog ožjega upravnega odbora, naj bi se občinske doklade zvišale na 163 odstotkov. Temu predlogu se je z vso odločnostjo uprlo pet odbornikov, ker se zavedajo, da je izvedba takega proračuna zaradi slabega gospodarskega položaja prizadetih občanov absolutno nemogoča. Pomisliti moramo, da so znašale lani občinske doklade v bivših občinah, ki so sedaj združene v dornavski občini, mnogo manj, tako na pr. v Borovcih le 50 odstotkov, v Mezgovcih pa celo le 45 odstotkov. Zavedamo se, da so žrtve v interesu skupnosti potrebne, vendar pa takega zvišanja občinskih davščin v sedanjih časih ne more nihče opravičevati in zato ljudi po nepotrebnem razburjati. Objektiva kritika je bila izrečena tudi o raznih postavkah v proračunu, ki jih bivše občine niso poznale in bi jih tudi nove občinske uprave lahko pogrešale. Izredno živahna je postala razprava pri osebni izdatkih. Občinski odborniki, ki so upravniki posameznih, dornavski občini podrejenih vasi, so se z ozirom na težki finančni položaj soglasno odrekli svojih mesečnih nagrad po 50 Din, obenem pa so zahtevali, da se tudi ostalim članom občinskega predsedstva znižajo nagrade. Po velikem upiranju je ožja občinska uprava res nekoliko popustila, posluževala pa se je pri tem groženi s položitvijo funkcij. To ravnanje se nam zdi čudno z ozirom na nedavni čas, ko so se dajale obljube, da se bo delalo v občini brez vseh nagrad le za čast in njen blagor. Značilno je, da se je znižala podpora gasilskemu društvu s 700 na 500 Din, to pa na predlog osebne, ki ni niti član občinskega odbora. Vemo, da sme javnim sejam občinske uprave prisostvovati vsak, ni nam pa znano, na podlagi katere zakonite določbe sme kdorkoli izmed občinstva stavljati ali pobijati razne predloge občinske uprave. Mnenja smo, da so razni zunanji šepetalci za sejno mizo nepotrebni in da zato tamkaj nikakor nimajo mesta. Na razne druge zadeve se še povrnemo. — F. Š.

KOČEVSKA REKA.

Ljudje v naših krajih že dolgo nimajo več posebnega zaupanja v razne politične stranke preteklosti in sedanjosti, ker so doživeli že preveč bridkih izkušenj, za katere pa moramo biti raznim gospodom prav za prav hvaležni. Vsaka šola sicer nekaj stane, pustiti pa pri onem, ki se je šolal v njej, marsikaj trajno zdravega in koristnega. To mlčanost in splošno nezaupanje ljudstva pa so hoteli zlorabiti gotovi elementi tudi proti vstajajoči Jugoslovanski narodni stranki že takoj ob njenem prihodu, češ, da je nova stranka le nekaka veja s skupnega debla nasprotne stranke, pri kateri pa pri nas ni nihče organiziran iz prepričanja, temveč se pod njeno okrilje zatekajo le oni, ki to morajo storiti v strahu za svoj kruh in obstoj ali pa oni, ki si obetajo iz svojega včlanjenja kakršnekoli koristi in ugodnosti. Seveda organizacija s take vrste članstvom ne more biti nikdar močna, zdrava in borbenita, da o

raznih drugih poglavih niti ne govorimo. Kakor sem že rekel, pa tukajšnje ljudstvo ni več tako navno in neizkušeno, da bi nasedalo izmišljenim trditvam, sladkim obljubam in puhlim frazom raznih slabo zapisanih političnih agentov in spekulantov. Ko so ljudje že v prvi števi »Edinosti« prečitali poštene in pravični program Jugoslovanske narodne stranke, so takoj spoznali, kje je njihovo mesto in se zato z navdušenjem pridružujejo vašim odločnim, čistim borcem za končno zmago poštenja, enakosti in pravice. Seveda pa zahtevamo, da se Jugoslovanska narodna stranka dosledno in brezpogojno drži začrtane poti in ne krene nikomur na ljubo niti na desno niti na levo. Ker vabite v stranko in v svoje vrste vse poštene in pravično misleče, se vam radi pridružujemo in smo prepričani, da bomo s skupnim nastopom kmalu dosegli popolno zmago poštenosti in enakosti. Zavedajte se, da smo res v zvesti in prepričani pristaji Jugoslovanske narodne stranke in njenega velikega, svetlega programa. Organizacijsko delo prva sicer ne bo šlo tako hitro od rok, kakor morda drugod, ker se morate pač vživeti v tukajšnje izredne razmere, bo pa vsekakor uspešno, za kar vam jamči znana poštenost in vztrajnost tukajšnjega ljudstva. Prepričani smo, da boste tudi v bodoče znali braniti naše pravice, kakor so jih vrli narodni poslanci gg. Hodjera, dr. Metikoš, dr. Kešeljevič in ostali njihovi tovariši branili z levjim pogumom tudi ob sleherni priliki doslej. Vas pozdravljamo in vam kličevo: Vsi poštenjaki smo trdno z vami! — J. M.

DOLENJA VAS PRI RIBNICI.

Po kratkem prvem pozdravu se vam oglašamo takoj z drugim dopisom, da boste videli in spoznali, kako težko smo čakali Jugoslovansko narodno stranko in njeno glasilo »Edinost«. Kakor v mnogih drugih krajih, so tudi pri nas ljudje nekako zmedeni središtešnih agitatorjev in »dobrotnikov ljudstva«, ki nam obetajo kar nebesa na zemlji, pa s svojim neodkritim in svojim obljubam popolnoma nasprotnim delovanjem ustvarjajo le pravi pekeli. Kakor pomlad ozele in v razcvete vso narodo, tako nam prinaša novo odobrena Jugoslovanska narodna stranka novih moči in svežega, mladega življenja. Napočil je skrajni čas, da smo dobili list »Edinost«, ki odkrito govori o našem težkem položaju, se zavzema za naše pravice in želje ter nas bodri k vztrajnosti. Naše mnenje je: Strinjajmo se in ne prepirajmo se med seboj, temveč se opirimo skupnega dela za skupen blagor. Ne sledimo onim, ki so zasejali in še sejejo med nami nesporazum in neslogo. V naši občini, kjer so nam razmere dobro znane, skoraj ni mesta za plemenita človeška čustva, temveč gospodarita zgolj preprič in sovraštvo, čeprav bi bil prav pri nas nujno potreben smisel za složnost, edinstvo in skupnost. Vzroki so seveda različni in jih bomo ob priliki še obravnavali. Da pa dosežemo konec preprirov in sovraštva, zahtevamo tudi pri nas ustanovitev krajevne organizacije Jugoslovanske narodne stranke, ki naj nas združi vse trezne in poštene misleče državljane v skupnem delu za splošni narodov blagor in naj nas vodi po svoji začrtani poti naprej. Sledilo nas bo obilno število, zlasti še, ker je temelj že postavljen. Le v tem pokretu gledamo popolno zmago naših pravic in poštenosti. Zato želimo vam, kakor tudi samim sebi najlepše uspehe in vas pozdravljamo z narodnim pozdravom! — J. O. — A. B.

POLJANSKA DOLINA.

Ze po prvi številki »Edinosti« smo nekako lažje zadihali, saj so bile v njej izgovorjene besede, ki smo jih sprejeli kakor odrešenje. Voditeljem, ki imajo pogum v teh brezznačajnih časih povedati besede, ki jih sicer v srcu vsi čutimo, pa jih ne upamo izgovoriti, zaupamo vsi brez izjeme, hvaležni jim za resnico, ki je naravnost odrešujoča v sedanjih dneh. Ko pa smo v drugi številki našega lista videli, da bo hodila »Edinost« dosledno in neomajno po poti poštenja in resnice ter z namenom razgaliti vse, kar je krivo in korumpirano, so se nam pridružili tudi še oni, ki so oklevali v nezaupanju ob strani in z nami vred sklenili podpirati »Edinost« tudi z naročnino. Vse priznanje in zahvalo izrekamo vrlim pobornikom Jugoslovanske narodne stranke, ki se niso strašili velikih ovir in zaprek ter se junaško, dosledno borili za rešitev naroda in domovine. Ta njihova pot brezkompromisnih načel in politične poštenosti je edino prava. Na tej ravni poti pa se jim bomo pridružili vsi pravi, zavedni državljani, ki hočemo dobro, zavedajoč se, da bi s politično abstinenco sami pomagali onim, ki jim je jugoslovanska ideja le sredstvo za eksploatacijo narodnega premoženja in ki se skrivajo za nekaj nacionalni ščit le zato, da se okoriščajo z javno lastnino vseh

državljanov. Kot dobri, zvesti državljani naše ljubljene domovine odklanjamo vsako nadaljnje podtikanje protidržavnosti, ker se s polnim prepričanjem zavedamo, da je odklenalo za vedno vsem onim, ki so hoteli imeti monopol na patriotizem in državljansko zvestobo v svojih rokah, čeprav so z vsem svojim delom in ravnanjem dokazovali prav nasprotno in škodovali državni skupnosti, splošnemu državnemu ugledu in narodnemu blagostanju povsod, kjer so le mogli. Zaščitnica vseh pošteno mislečih jugoslovanskih državljanov, neizprosna in poštena je le Jugoslovanska narodna stranka, pod katere neomadeževano zastavo se bomo zbirali vsi poštene sinovi majke Jugoslavije in tako podpirali naše poslance v parlamentu in ostale naše borce po vsej širni domovini. V tem znamenju vsi v članske vrste Jugoslovanske narodne stranke in v naročniški kader naše »Edinosti«!

Prihodnje nedeljo bodo v tratenski občini ponovne občinske volitve. Upati je, da bodo potekle res objektivno in brez vsakega pritiska s katerekoli strani. Mi poznamo le eno pot: Pošteno, dostojno in odkrito borbo! Odklanjamo podkupovanja, razdeljevanje živil in vsakovrstne obljube v takih važnih trenutkih in hočemo čisto borbo za idejo, to pa za vsakogar brez ozira na levo in desno! — M. M.

Iz vrst naših voditeljev in borcev

dr. Živan Lukič

G. dr. Živan Lukič, narodni poslanec in podpredsednik glavnega odbora Jugoslovanske narodne stranke, je bil rojen dne 8. oktobra leta 1893. v Miloševcu v oraškem okraju. Ljudsko šolo je končal v rojstnem kraju, gimnazijo pa v Požarevcu, kjer je leta 1912. tudi maturiral. Odšel je v Beograd, kjer se je vpisal na pravno fakulteto tukajšnjega vseučilišča. Pričetih pravnih naukov pa ni mogel, kakor marsikdo drugi ne, končati, ker mu je to preprečil izbruh svetovne vojne leta 1914. Kot pravi, zvesti sin svoje junaške domovine je takoj vstopil v vrste njene vojske in v nadčloveški borbi proti mogočnim sovražnikom ter po brezmejnem trpljenju dočkal s tolikimi težkimi, krvavimi žrtvami priborjene osvoboditve in uedinjenje jugoslovanskega naroda.

Po vrnitvi s solunske fronte je leta 1919. nadaljeval svoje študije na beograjski pravni fakulteti, kjer je v januarju leta 1920. diplomiral. Nekaj časa je nato studiral tudi v tujini, končno pa se je vrnil v Beograd, kjer je v juliju leta 1921. položil sodno odvetniški izpit in bil v maju leta 1922. promoviran za doktorja prava.

Vstopil je v državno službo in služboval kot sodniški pripravnik pri beograjskem prvostopnem in apelacijskem sodišču, nato v svojstvu tajnika pravosodnega ministrstva, dokler ni bil v juniju leta 1922. z mesta sodnika beograjskega prvostopnega sodišča izvoljen za docenta državljankega prava na beograjski pravni fakulteti. Na tem odličnem mestu je ostal do leta 1927., ko je postal advokat v Beogradu.

Od leta 1922. dalje je bil stalno voljen za predsednika glavnega odbora radikalne omladine. Pri volitvah leta 1927. je bil izvoljen za oblastnega poslanca za mesto Beograd, pri volitvah leta 1931. pa za narodnega poslanca v oraškem okraju. V naši vojski zavzema

položaj rezervnega sodnega kapetana I. stopnje. V vseh poslanskih krogih, tudi pri svojih nasprotnikih, kakor tudi v vsej beograjski in ostali javnosti uživa zaradi svoje objektivnosti, doslednosti in absolutne pravičnosti splošen ugled in priljubljenost.

Josip Stažić

G. Josip Stažić, narodni poslanec za petrinjski okraj in tajnik glavnega odbora Jugoslovanske narodne stranke, se je rodil kot sin revnih kmečkih staršev dne 28. februarja leta 1896. v Podvinju pri Slavonskem Brodu. Kot zelo nadarjen ljudskošolski učenec je bil poslan v mesto, kjer se je po končanem učiteljskem posvetil učiteljskemu poklicu, v katerem je gledal najhvalejše in najuspešnejše področje za svoje delovanje med narodom. Že od zgodnje mladosti je stal v prvih vrstah pobornikov kmečke stranke. Pripadal je jugoslovanski skupini pod vodstvom pokojnega dr. Djura Basarička.

Kot učitelj je služboval v raznih krajih, kjer ga je narod povsod takoj silno vzljubil. V letih 1924 in 1925 je učiteljeval tudi v mestu Dobri v Srbiji, kjer je spoznal priprostega srbskega kmeta v dno njegove globoke, nepokvarjene duše.

Med vojno je bil kot politični sumljivec in odločen jugoslovanski orientiranec stalno preganjan ter je presedel daljšo dobo v ječah avstrijskih vojaških sodišč.

Leta 1928. je bil izvoljen za mestnega župana v Petrinji, na katerem mestu je ostal do 8. novembra leta 1931., ko je bil izvoljen v svojem domačem okraju za narodnega poslanca. V skupščini je kmalu spoznal pravi položaj in se neustrašeno pridružil ostalim borcem Jugoslovanskega narodnega kluba. Njegovo delo na tečajnem opozicijskem stališču v narodni skupščini je zelo živahno, energično in plodovito.

